

Tax

Δεκέμβριος 2019

Φορολογικός Νόμος Ν.4646/2019

«Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή πολιτική για την Ελλάδα του αύριο»

Πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ο νέος φορολογικός νόμος, υπ' αριθμόν 4646/2019, με τίτλο: «Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή πολιτική για την Ελλάδα του αύριο». Ο νέος φορολογικός νόμος περιλαμβάνει σημαντικές τροποποιήσεις στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ), στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ), στον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), στον Ειδικό Φόρο Ακινήτων (ΕΦΑ) καθώς και σε λοιπούς άλλους νόμους.

Οι πιο σημαντικές τροποποιήσεις είναι οι ακόλουθες:

I. Ρυθμίσεις στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ)

1. Διατάξεις που αφορούν τη φορολογία εισοδήματος των Νομικών Προσώπων

Μείωση Φορολογικών Συντελεστών (Άρθρο 58 ΚΦΕ)

- Μειώνεται ο συντελεστής φορολογίας των επιχειρήσεων από το 28% που είναι σήμερα στο 24% για το 2019.

“Ωστόσο στην αιτιολογική έκθεση του νόμου ρητά αναφέρεται πως η βούληση του νομοθέτη είναι να μειωθεί περαιτέρω ο φορολογικός συντελεστής κατά τις επόμενες χρήσεις προκειμένου η ελληνική οικονομία να ανακτήσει την ανταγωνιστικότητά της σε ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον.”

- Σημειώνεται ότι για τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν ενταχθεί στις διατάξεις προαιρετικής μετατροπής αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου συνεχίζουν να φορολογούνται με 29%, για τα φορολογικά έτη που υπάγονται στις διατάξεις αυτές.
- Επιπλέον, ο συντελεστής φορολογίας των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μειώνεται από δεκατρία (13%) σε δέκα τοις εκατό (10%), για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.01.2020 και μετά.

“Η ρύθμιση αποσκοπεί αφενός στη μείωση των φορολογικών βαρών τους και αφετέρου στην ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα της ελληνικής οικονομίας, μέσω της σύστασης νέων αγροτικών σχημάτων.”

Έκπτωση δαπανών (Άρθρα 22,22B,23 και 24 ΚΦΕ)

Προβλέπεται από την 1.1.2020 έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων για τις δαπάνες που αφορούν σε δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και συμπεριλαμβάνονται ρητά πλέον στις δαπάνες που πραγματοποιούνται προς όφελος της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές της συναλλαγές. Οι ανωτέρω δαπάνες εκπίπτουν υπό την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση εμφανίζει λογιστικά κέρδη χρήσης κατά τον χρόνο πραγματοποίησής τους, χωρίς αυτό να απαιτείται, όταν η δράση πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του Δημοσίου.

“Υπενθυμίζεται ότι η έκπτωση των δαπανών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης είχε γίνει δεκτή και ερμηνευτικά με την ΠΟΛ.1113/2015, ενώ η νέα διάταξη θέτει τον επιπλέον περιορισμό της ύπαρξης λογιστικών κερδών.”

- Προβλέπεται επίσης από την 1.1.2020 έκπτωση προσαυξημένη κατά 30% για δαπάνες που αφορούν τους εργαζομένους και την προστασία περιβάλλοντος ως εξής:
 - αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών απεριόριστων διαδρομών μέσω μαζικής μεταφοράς,
 - μίσθωση εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως πενήντα (50) g CO₂/Km, με μέγιστη Λιανική Τιμή Προ Φόρων έως τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ,

- ο αγορά, εγκατάσταση και λειτουργία δημόσια προσβάσιμων σημείων φόρτισης οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως πενήντα (50) g CO₂/Km,
- ο δαπάνες απόσβεσης εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως πενήντα (50) g CO₂/Km, με μέγιστη Λιανική Τιμή Προ Φόρων έως τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ.
- Περαιτέρω ορίζεται ότι δεν εκπίπτουν δαπάνες ενοικίων εφόσον η εξόφληση τους δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

“Σκοπός των ως άνω ρυθμίσεων είναι η παροχή φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις, αυξάνοντας το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων, βελτιώνοντας τις ταμειακές ροές των φορέων αστικών συγκοινωνιών και μειώνοντας το περιβαλλοντολογικό αποτύπωμα.”

Αποσβέσεις (Άρθρο 24 ΚΦΕ)

- Συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι διατάξεις για τις αποσβέσεις ως ακολούθως:
 - ο Εναρμονίζεται η έννοια της χρηματοδοτικής μίσθωσης για φορολογικούς σκοπούς και με τα προβλεπόμενα στα ΔΠΧΑ για την έκπτωση των φορολογικών αποσβέσεων αναλόγως του λογιστικού πλαισίου (ΕΛΠ ή ΔΠΧΑ) που τηρεί η κάθε οντότητα.
- Εισάγονται αυξημένοι συντελεστές απόσβεσης ανά φορολογικό έτος στα μέσα μεταφοράς ατόμων ή εμπορευμάτων με μηδενικούς ή χαμηλούς ρύπους ως εξής:

Μέσα Μεταφοράς Ατόμων Ή Εμπορευμάτων με μηδενικούς ή χαμηλούς ρύπους		
Κατηγορία Ενεργητικού	Ρύποι	Συντελεστής Απόσβεσης ανά Φορολογικό Έτος
Μέσα Μεταφοράς Ατόμων	Μηδενικοί	25%
	Χαμηλοί έως 50gCo	20%
Μέσα Μεταφοράς Εμπορευμάτων	Μηδενικοί	20%
	Χαμηλοί έως 50gCo	15%
Μέσα Μαζικής Μεταφοράς Ατόμων	Μηδενικοί	15%
	Χαμηλοί έως 50gCo	10%

“Στόχος της ρύθμισης είναι να εισαχθούν νέες κατηγορίες ενεργητικού επιχείρησης για τα οχήματα μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 g CO₂/Km (σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό Regulation (EU) 2019/631), όσον αφορά τα οχήματα μεταφοράς ατόμων, εμπορευμάτων και μέσων μαζικής μεταφοράς. Επιπλέον, εισάγονται νέοι αυξημένοι συντελεστές απόσβεσης ξεχωριστοί για οχήματα με μηδενικούς ρύπους ή χαμηλών ρύπων έως 50 g CO₂/Km, προκειμένου να ενισχυθεί η αγορά μη ρυπογόνων οχημάτων.”

Επισφαλείς Απαιτήσεις (Άρθρο 26 ΚΦΕ)

- Ορίζεται ότι για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01.01.2020 δυνατότητα διαγραφής απαιτήσεων συνολικού ύψους, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., μέχρι τριακόσια (300) ευρώ ανά αντισυμβαλλόμενο, στο φορολογικό έτος εντός του οποίου συμπληρώνονται δώδεκα (12) μήνες από τον χρόνο κατά τον οποίο κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, χωρίς να έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξής τους με τις παρακάτω προϋποθέσεις :

- έχει προηγουμένως εγγραφεί ποσό που αντιστοιχεί στην οφειλή ως έσοδο
- έχει προηγηθεί διαγραφή από τα βιβλία του φορολογούμενου και
- οι οφειλότες έχουν λάβει αποδεδειγμένα γνώση της διαγραφής της οφειλής τους, όπου αυτό είναι δυνατόν.
- Το συνολικό ύψος των απαιτήσεων που δύναται να διαγραφεί με τον τρόπο αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά φορολογικό έτος, ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνόλου των απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης. Σημειώνεται, τέλος, ότι η δυνατότητα διαγραφής θα παρέχεται ανεξάρτητα από τον χρόνο κατά τον οποίο δημιουργήθηκε η απαίτηση, ακόμα και στην περίπτωση που είχε ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη για τις εν λόγω απαιτήσεις.
- Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων που διαγράφονται με αμοιβαία συμφωνία ή δικαστικό συμβιβασμό στο πλαίσιο επαγγελματικής συνεργασίας, ανεξάρτητα αν έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη και χωρίς να απαιτείται να έχουν αναληφθεί όλες οι κατά νόμο ενέργειες για την είσπραξη της απαίτησης.

“Με την εν λόγω διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να προβαίνουν σε άμεση διαγραφή απαιτήσεων κατά οφειλετών τους μικρής αξίας, χωρίς να απαιτείται να έχει σχηματιστεί προηγουμένως πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων και συνεπώς ανεξάρτητα αν έχουν αναληφθεί ή μη οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξής τους. Κρίνεται αναγκαία δεδομένου ότι η προϋπόθεση της ανάληψης κατάλληλων ενεργειών για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης καθιστά πρακτικά αδύνατο τον σχηματισμό πρόβλεψης για την απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων μικρής αξίας λόγω του κόστους που αυτή συνεπάγεται.”

Φορολόγηση αφορολόγητων αποθεματικών (Άρθρα 71B και 71Γ ΚΦΕ)

- Με τις νέες διατάξεις δίνονται κίνητρα για την κεφαλαιοποίηση συγκεκριμένων αφορολόγητων αποθεματικών ως εξής :
 - Διατηρούνται τα κίνητρα για την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών αναπτυξιακών νόμων για εισηγμένες και μη εταιρείες.
 - Προβλέπεται διαρκής ισχύς των διατάξεων, χωρίς χρονικό περιορισμό στον χρόνο κεφαλαιοποίησης των αποθεματικών.
 - Μειώνεται ο συντελεστής φορολογίας στο 5% (από 20% που προβλεπόταν για κεφαλαιοποιήσεις από 01.01.2020 έως 31.12.2020), χωρίς περαιτέρω φορολόγηση κατά τη διανομή στο μέτοχο.
 - Μειώνεται σε 5 έτη (από 10 έτη) το διάστημα που απαιτείται να διατηρηθεί το κεφάλαιο ώστε να μην ανατραπούν τα κίνητρα.
 - Καταργείται η υποχρέωση για ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σε μετρητά που ίσχυε για μη εισηγμένες εταιρίες Ε.Π.Ε.

**“Α. Σημειώνεται ότι οι νέες αυτές διατάξεις δεν έχουν χρονικό περιορισμό.
 Β. Παράλληλα, εισάγεται η δυνατότητα κεφαλαιοποίησης αποθεματικών που έχουν σχηματισθεί από κατ’ ειδικό τρόπο φορολογηθέντα κέρδη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2238/1994.
 Γ. Η κεφαλαιοποίηση υπόκειται σε φόρο εισοδήματος 5%, ενώ ο φόρος που τυχόν είχε καταβληθεί στο παρελθόν για τα αποθεματικά του ν.2238/1994 δεν επιστρέφεται. Η κεφαλαιοποίηση αυτή δεν υπόκειται σε φόρο μερισμάτων και ειδική εισφορά αλληλεγγύης στο επίπεδο των μετόχων.”**

Απαλλαγή από Φόρο Εισοδήματος

- Αποσαφηνίζεται η ισχύουσα εξαίρεση (απαλλαγή) από την παρακράτηση φόρου από τόκους και δικαιώματα μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων υπό όρους. Η ρύθμιση καταλαμβάνει και τις πληρωμές μεταξύ ημεδαπών επιχειρήσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις της υπ' αριθμόν 2011/96/ΕΕ Οδηγίας.

“ Η νέα διάταξη κρίθηκε αναγκαία λόγω εναρμόνισης με την πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. ”

A. Απαλλαγή από φόρο εισοδήματος των αλλοδαπών ομολογιούχων στους τόκους εισηγμένων εταιρικών ομολόγων (άρθρα 37, 43A, 47, 61, 64 και 67 ΚΦΕ)

- Εισάγεται από την 01.01.2020 απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για τους τόκους εταιρικών ομολογιών εισηγμένων σε τόπο διαπραγμάτευσης εντός της Ε.Ε. ή σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά εκτός της Ε.Ε., η οποία εποπτεύεται από αρχή διαπιστευμένη στον Διεθνή Οργανισμό Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions, IOSCO), που αποκτούν νομικά πρόσωπα που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και δεν διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση. Ο ίδιος χειρισμός προβλέπεται και για τους τόκους από τις πάσης φύσεως ομολογίες που εκδίδουν οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα. Στις περιπτώσεις αυτές ορίζεται ρητά ότι το εν λόγω εισόδημα των ανωτέρω προσώπων δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου.
- Επίσης, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις εταιρικών ομολόγων για τις οποίες απαιτείται παρακράτηση φόρου, αυτή θα γίνεται μόνο από τους φορείς πληρωμής που προβαίνουν στις καταβολές τόκων και όχι από τους εκδότες των ομολογιών.

“ Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος εφαρμόζεται και για τα φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, ενώ παράλληλα προβλέπεται απαλλαγή και από την εισφορά αλληλεγγύης. Στην περίπτωση μάλιστα που τα πρόσωπα αυτά έχουν εισόδημα αποκλειστικά από τους εν λόγω τόκους εταιρικών ομολογιών, δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης. ”

B. Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος της υπεραξίας από πώληση ελληνικών και ευρωπαϊκών θυγατρικών εταιρειών υπό όρους (participation exemption) (άρθρο 48 Α ΚΦΕ)

- Εισάγεται νέο άρθρο 48Α για την απαλλαγή υπό όρους των νομικών προσώπων που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας από τον φόρο υπεραξίας μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο φορολογικό κάτοικο κράτους-μέλους της Ε.Ε., εφόσον κατ' αρχήν η μεταβιβάζουσα επιχείρηση κατέχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής 10% στη μεταβιβαζόμενη για τουλάχιστον 24 μήνες. Ειδικότερα :
 - Το σχετικό εισόδημα δεν φορολογείται κατά την διανομή ή κεφαλαιοποίηση του.
 - Δεν εκπίπτουν επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με την συμμετοχή.
 - Η διάταξη εφαρμόζεται για εισοδήματα που αποκτώνται από 01.07.2020 και μετά.
 - Υπάρχει μεταβατική ρύθμιση για την αναγνώριση ζημιών που προκύπτουν από την μεταβίβαση τίτλων μετά την 01.01.2020 υπό την προϋπόθεση ότι α) έχουν αποτιμηθεί και έχουν εγγραφεί στα βιβλία της εταιρείας ή αποτυπώνονται σε οικονομικές καταστάσεις ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές και β) έχουν καταστεί οριστικές μέχρι και την 31.12.2022. Επισημαίνεται ότι αν οι οριστικές ζημιές είναι μικρότερες από αυτές που αποτιμήθηκαν θα αναγνωριστούν οι οριστικές ενώ αν είναι μεγαλύτερες θα αναγνωριστούν οι αποτιμηθείσες.

Φορολογική Αντιμετώπιση ωφέλειας από παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από είσπραξη χρέους (Άρθρο 21 ΚΦΕ και άρθρο 62 Ν. 4389/2016)

- Η ωφέλεια επιχείρησης που προκύπτει από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την είσπραξη χρέους στο πλαίσιο αμοιβαίας συμφωνίας ή δικαστικού συμβιβασμού, η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους συνεργασίας, αποτελεί εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, με την επιφύλαξη των ειδικότερων σχετικών διατάξεων του άρθρου 62 του ν.4389/2016.
- Επιπλέον, στην περίπτωση ρυθμίζεται ότι δεν θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί φορολογίας δωρεών.
- Ειδικά για τις περιπτώσεις διαγραφών χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ορίζεται ότι στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62 του ν.4389/2016, παρατείνεται η απαλλαγή από φόρο εισοδήματος και φόρο δωρεών της ωφέλειας που προκύπτει, κατά δύο (2) έτη, ήτοι έως την 31.12.2020.

“ Η νέα διάταξη έχει γενικότερο χαρακτήρα και θα λειτουργήσει πέραν της ισχύουσας απαλλαγής από φορολογία (εισοδήματος και κεφαλαίου) του οφέλους από διαγραφόμενα χρέη προς τράπεζες κλπ. στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 62 του ν.4389/2016. Σημειώνεται ότι η ωφέλεια αυτή, χαρακτηρίζεται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα όπως ίσχυε και με τον προηγούμενο ΚΦΕ (Ν.2238/1994), ενώ το εισόδημα αυτό δεν θα φορολογηθεί και με τις διατάξεις περί φορολογίας δωρεών. ”

Επανυπολογισμός προκαταβολής φόρου (Άρθρο 71 ΚΦΕ)

- Αποκλειστικά και μόνο για την προκαταβολή φόρου που έχει βεβαιωθεί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2018, προβλέπεται επανυπολογισμός με βεβαίωση ποσοστού ίσου με το ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) του ήδη βεβαιωθέντος φόρου.

“ Με την ανωτέρω ρύθμιση επιδιώκεται να μειωθεί το βάρος των φορολογουμένων από την ιδιαίτερα μεγάλη προκαταβολή φόρου, η οποία ισχύει. Με τον τρόπο αυτό εξορθολογίζεται και καθίσταται δικαιότερο το πλαίσιο φορολόγησης των επιχειρήσεων. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που έχουν ήδη προκαταβάλει το 100 % του φόρου για το πλεονάζον ποσό, θα λάβουν επιστροφή φόρου. ”

Προσδιορισμός κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς

- Τροποποιείται ο ορισμός των κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς ώστε ως τέτοια να θεωρούνται πλέον όσα επιβάλλουν φόρο επί των κερδών ή των εισοδημάτων ή του κεφαλαίου, του οποίου ο συντελεστής είναι ίσος ή κατώτερος από το εξήντα (60%), έναντι πενήντα τοις εκατό (50%), του ισχύοντος στην Ελλάδα συντελεστή φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων.

“ Συνακόλουθα και για το φορολογικό έτος 2019 θα συνεχίσουν να θεωρούνται ως κράτη με προνομιακό φορολογικό όσα έχουν φορολογικό συντελεστή μικρότερο από 14,4%. Με βάση τη αιτιολογική έκθεση του νόμου ο κατάλογος κρατών με προνομιακό φορολογικό καθεστώς λειτουργεί ως αντίμετρο σε πρακτικές επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού από επιχειρήσεις που στοχεύουν στη μεταφορά κερδών και στη διάβρωση της φορολογητέας βάσης. ”

2. Διατάξεις που αφορούν τη Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.

Κανόνες της φορολογικής κατοικίας (Άρθρο 4 ΚΦΕ)

- Ρυθμίζεται με διαφορετικό τρόπο η έννοια της φορολογικής κατοικίας ώστε να συγκλίνει με το Πρότυπο της Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολογίας επί του εισοδήματος και του κεφαλαίου του ΟΟΣΑ (Model Tax Convention on Income and on Capital). Ένα φυσικό πρόσωπο είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας όταν βρίσκεται στη χώρα μας για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα τρεις (183) ημέρες αθροιστικά στη διάρκεια οποιασδήποτε δωδεκάμηνης περιόδου, από την πρώτη ημέρα παρουσίας του στην Ελλάδα.

“Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση με την τροποποίηση αυτή δεν υπάρχει αναφορά σε διαστήματα παραμονής στο εξωτερικό, προκειμένου να μην υφίστανται αμφισβητήσεις αναφορικά με το πότε λογίζεται κάποιος ως φορολογικός κάτοικος Ελλάδος. Η πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση φυσικών προσώπων που βρίσκονται στην Ελλάδα αποκλειστικά για τουριστικούς, ιατρικούς, θεραπευτικούς ή παρόμοιους ιδιωτικούς σκοπούς και η παραμονή τους δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες εξήντα πέντε (365) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων και σύντομων διαστημάτων παραμονής στο εξωτερικό.”

Εισαγωγή καθεστώτος non-dom (Άρθρο 5Α ΚΦΕ)

- Θεσπίζεται εναλλακτικός τρόπος φορολόγησης των εισοδημάτων αλλοδαπής προέλευσης με πληρωμή ετήσιου κατ' αποκοπή φόρου με σκοπό την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων υψηλής οικονομικής επιφάνειας. Εισάγεται νέο καθεστώς που προβλέπει εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης του εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή για φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα (non-dom), εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:
 - Ο φορολογούμενος δεν ήταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδας τα προηγούμενα επτά (7) από τα οκτώ (8) έτη πριν τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του στην Ελλάδα και
 - Αποδεικνύεται ότι πραγματοποιεί επένδυση τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ σε ακίνητα ή επιχειρήσεις ή κινητές αξίες ή μετοχές ή μερίδια σε νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με έδρα την Ελλάδα, είτε ο ίδιος ή τα συγγενικά του πρόσωπα (ήτοι, ο/η σύζυγός του και οι ανιόντες / κατιόντες σε ευθεία γραμμή) είτε μέσω νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας στα οποία έχει την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων. Εφόσον ενταχθεί στο εν λόγω καθεστώς, και για μέγιστη διάρκεια δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών, το φυσικό πρόσωπο θα καταβάλλει φόρο κατ' αποκοπή, ο οποίος ανέρχεται σε εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ για κάθε φορολογικό έτος, ανεξαρτήτως του ύψους εισοδήματος που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή.
 - Σημειώνεται ότι τυχόν φόρος που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή για τα εισοδήματα που καλύπτονται από τον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης δεν θα συμψηφίζεται έναντι της φορολογικής υποχρέωσης των ανωτέρω προσώπων στην Ελλάδα. Το φορολογητέο εισόδημα των προσώπων που έχουν ενταχθεί στο εν λόγω καθεστώς, το οποίο προκύπτει στην Ελλάδα, θα φορολογείται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ΚΦΕ.
 - Επιπλέον, σε περίπτωση μη καταβολής ολόκληρου του ποσού του κατ' αποκοπή φόρου, θα αίρεται το ειδικό καθεστώς και τα εν λόγω πρόσωπα θα φορολογούνται για το παγκόσμιο εισόδημά τους βάσει των γενικών διατάξεων από το οικείο φορολογικό έτος και εφεξής.
 - Σημειώνεται επίσης ότι δεν υπάρχει υποχρέωση δήλωσης των εισοδημάτων που προκύπτουν στην αλλοδαπή για τους φορολογούμενους που υπάγονται στο εν λόγω καθεστώς.
 - Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα δικαιολόγησης των αντικειμενικών δαπανών και των δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων των ανωτέρω προσώπων και με εισαγωγή συναλλάγματος. Η σχετική αίτηση μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας και υπαγωγής στο καθεστώς non-dom υποβάλλεται από το φυσικό πρόσωπο μέχρι τις **31 Μαρτίου** κάθε φορολογικού έτους.
 - Ταυτόχρονα, παρέχεται δυνατότητα υποβολής αίτησης για ανάκληση της υπαγωγής σε οποιοδήποτε φορολογικό έτος κατά τη διάρκεια της δεκαπενταετούς περιόδου.

“Η ρύθμιση στοχεύει στην προσέλκυση φυσικών προσώπων - φορολογικών κατοίκων υψηλής οικονομικής επιφάνειας με στόχο την αύξηση των δημόσιων εσόδων, την εισαγωγή κεφαλαίων στην Ελλάδα, τη δημιουργία επενδυτικών μονάδων, αύξηση θέσεων εργασίας, αναθέρμανση του κτηματομεσιτικού κλάδου. Αναμένεται η έκδοση σχετικής Κ.Υ.Α του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε με την οποία θα καθορίζεται η σχετική διαδικασία υπαγωγής στις νέες διατάξεις.”

Φορολογικές Κλίμακες (Άρθρο 15 και 16 ΚΦΕ)

- Εισάγεται Νέα Φορολογική Κλίμακα και μειώνονται οι συντελεστές φορολόγησης του εισοδήματος από μισθωτή εργασία :

ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΕΥΡΩ)	ΝΕΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
Μέχρι 10.000	9% (νέος συντελεστής)
10.001-20000	22% (ως είχε)
20.001-30000	28% (από 29%)
30.001-40000	36% (από 37%)
Πάνω από 40000	44% (από 45%)

- Επιπρόσθετα τροποποιείται από 01.01.2020 και η μείωση φόρου που δικαιούται ο μισθωτός αναλόγως της ύπαρξης και του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων :

Κατηγορία Φορολογουμένου	Τρέχουσα Μείωση	Νέα Μείωση
Κανένα εξαρτώμενο μέλος	1900 ΕΥΡΩ	777 ΕΥΡΩ
Έχοντας 1 τέκνο	1950 ΕΥΡΩ	810 ΕΥΡΩ
Έχοντας 2 τέκνα	2000 ΕΥΡΩ	900 ΕΥΡΩ
Έχοντας 3 τέκνα	2100 ΕΥΡΩ	1120 ΕΥΡΩ
Έχοντας 4 τέκνα	2100 ΕΥΡΩ	1340 ΕΥΡΩ
Για κάθε επιπλέον τέκνο	-	220 ΕΥΡΩ

- Επιπλέον το ποσό της μείωσης του εισοδήματος που δικαιούται ο φορολογούμενος θα περιορίζεται στα 20 Ευρώ (από 10) για κάθε 1000 Ευρώ φορολογητέου εισοδήματος που ξεπερνά τις 12000 Ευρώ (από 20000).

“ Προσδιορίζεται η μείωση του αναλογούντος φόρου σύμφωνα με την οικογενειακή κατάσταση και ο περιορισμός αυτής με βάση το εισόδημα.”

Παροχές σε Είδος (Άρθρο 13 ΚΦΕ)

- Οι διατάξεις αναφορικά με τις **παροχές σε είδος** αναδιατυπώνονται και τροποποιούνται. Από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία **απαλλάσσονται** επιπροσθέτως από 1.1.2020 :
- η αποζημίωση για αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών απεριόριστων διαδρομών μέσων μαζικής μεταφοράς και η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 gCO₂/Km με μέγιστη Λιανική Τιμή Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) έως 40.000 Ευρώ προς ένα εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο ή συγγενικά

πρόσωπα αυτών κατά την έννοια των διατάξεων της περ. στ' του άρθρου 2 από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους.

- Εισάγεται νέος **κλιμακωτός** υπολογισμός της φορολογητέας αξίας της παραχώρησης οχήματος για τα ανωτέρω πρόσωπα ενώ διατηρούνται ταυτόχρονα οι μειώσεις της φορολογητέας αξίας λόγω παλαιότητας, με αποτέλεσμα να μειώνεται η φορολογητέα αξία της παροχής ως εξής :

ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
0- 14.000 (ευρώ)	4%
14.001-17000 (ευρώ)	20%
17.001-20000 (ευρώ)	33%
20.001-25000 (ευρώ)	35%
25.001-30000 (ευρώ)	37%
30000 και άνω (ευρώ)	20%

- Αυξάνεται το όριο της εξαιρέσεως από την φορολογία των οχημάτων επαγγελματικού σκοπού σε 17.000 Ευρώ ΛΤΦΠ από 12.000 Ευρώ.

“ Καθορίζεται δικαιότερο καθεστώς φορολογικής μεταχείρισης των χορηγούμενων παροχών σε είδος του άρθρου 13 του ΚΦΕ που καταλαμβάνει εξίσου εργαζόμενους, εταίρους ή μετόχους. ”

Ομαδικά Ασφαλιστήρια (Άρθρο 15 ΚΦΕ)

- Ορίζεται πλέον ρητά ότι, από 01.01.2020, για τους σκοπούς φορολόγησης του ασφαρίσματος που καταβάλλεται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστήριων συνταξιοδοτικών συμβολαίων, δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που πραγματοποιείται λόγω συμμετοχής του εργαζομένου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου.

“ Με τη ρύθμιση αυτή εξομοιώνεται η φορολογική μεταχείριση του ασφαρίσματος ομαδικού ασφαλιστηρίου συνταξιοδοτικού συμβολαίου που καταβάλλεται στους εργαζόμενους που συμμετέχουν σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου και σε εκείνους που είναι σε καθεστώς απόλυσης. ”

Υποχρέωση πραγματοποίησης δαπανών που αποδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής (Άρθρα 15,16 και 40 ΚΦΕ)

- Τροποποιείται, με ισχύ από 01.01.2020, ο προσδιορισμός του απαιτούμενου ποσού δαπανών, η πληρωμή των οποίων θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί με ηλεκτρονικά μέσα και, (αντί του ισχύοντος κλιμακωτού υπολογισμού) καθιερώνεται σταθερός συντελεστής σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ δαπανών – έναντι τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ με το ισχύον καθεστώς. Σημειώνεται ότι στον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος δεν θα περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς αλληλεγγύης καθώς και το καταβαλλόμενο ποσό διατροφής, εφόσον καταβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.
- Περαιτέρω, διευρύνονται οι περιπτώσεις φορολογούμενων για τους οποίους δεν ισχύει η εν λόγω υποχρέωση και ρυθμίζονται οι περιπτώσεις των φορολογούμενων των οποίων έχει κατασχεθεί ο λογαριασμός, αυτών που υποβάλλουν κοινή δήλωση φορολογίας εισοδήματος και όσων είναι δικαιούχοι σε κοινούς τραπεζικούς λογαριασμούς ή/και πιστωτικές κάρτες.

- Τέλος, προβλέπεται ότι το απαιτούμενο ποσοστό θα περιορίζεται, υπό προϋποθέσεις, σε είκοσι τοις εκατό (20%) όταν οι καταβολές φόρου εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ, δανειακών υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ενοικίων υπερβαίνουν το εξήντα τοις εκατό (60%) του πραγματικού εισοδήματος των φορολογουμένων. Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω υποχρέωση θα καταλαμβάνει πλέον και τα εισοδήματα από ακίνητη περιουσία.

Δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών (stock options) (Άρθρα 13,14, 42 Α, και 43 ΚΦΕ)

- Ο εργαζόμενος φορολογείται μόνο με φόρο υπεραξίας 15% κατά την πώληση των μετοχών που αποκτά από την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης, εφόσον δεν μεταβιβάσει τις μετοχές του για τουλάχιστον 2 έτη από τον χρόνο απόκτησης τους. Αντίστοιχη μεταχείριση προβλέπεται και για stock options προς μετόχους- εταίρους νομικών προσώπων.
 - Ειδικότερα για τις μετοχές μη εισηγμένων νεοσύστατων μικρών και πολύ μικρών εταιρειών, εισάγεται μειωμένος συντελεστής φόρου 5% εφόσον οι μετοχές μεταβιβαστούν τουλάχιστον 3 έτη μετά την απόκτηση του δικαιώματος ενώ απαιτείται επιπλέον: α) το δικαίωμα προαίρεσης να αποκτάται εντός πέντε ετών μετά την σύσταση της εταιρείας και β) η εταιρεία να μην έχει συσταθεί μέσω συγχώνευσης.
 - Αντίθετα, εάν δεν διακρατηθούν για το ανωτέρω αναφερόμενο κατά περίπτωση διάστημα, ορίζεται ότι θα φορολογούνται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία
 - Ως φορολογητέα υπεραξία ορίζεται: α) για τις μετοχές των εισηγμένων εταιρειών η διαφορά μεταξύ της τιμής κλεισίματος της μετοχής στο χρηματιστήριο και της τιμής διάθεσης του δικαιώματος και β) για τις μετοχές μη εισηγμένων εταιρειών η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής κτήσης.

“Με την ρύθμιση αυτή εξορθολογίζεται το πλαίσιο φορολογίας για τα δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών (stock options) εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιρειών. Καθιερώνεται η φορολόγηση της μεταβίβασης μετοχών που αποκτώνται από εργαζόμενους, μετόχους ή εταίρους επιχειρήσεων μέσω της άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης εφόσον οι μετοχές διακρατηθούν για ορισμένο χρόνο.”

Ανείσπρακτες δεδουλευμένες αποδοχές (Άρθρο 8 ΚΦΕ)

- Ορίζεται ότι, από τη δημοσίευση του νόμου, οι ανείσπρακτες δεδουλευμένες αποδοχές που εισπράττονται από το έτος 2014 και μετά θα υπάγονται σε φόρο με βάση τις διατάξεις του έτους που ανάγονται, αντί του χρόνου που εισπράττονται, όπως ίσχυε μέχρι πρότινος. Προϋπόθεση για να εφαρμοστεί η διάταξη αυτή είναι οι αποδοχές αυτές να αναγράφονται διακεκριμένα στην ετήσια βεβαίωση αποδοχών που χορηγείται στον δικαιούχο ή να προκύπτει με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο το έτος στο οποίο ανάγονται.

“Ρυθμίζεται ο χρόνος κτήσης των ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών που έχουν εισπραχθεί από το έτος 2014 και μετά, προκειμένου αυτές να αντιμετωπίζονται ως αναδρομικές και να υπάγονται σε φόρο με βάση τις διατάξεις του έτους που ανάγονται, μέσω της υποβολής τροποποιητικών δηλώσεων για τα έτη αυτά καθιερώνοντας έτσι ένα δικαιότερο καθεστώς φορολογικής μεταχείρισης.”

Μείωση φόρου για δωρεές (Άρθρο 19 ΚΦΕ)

- Με τις νέες διατάξεις, διπλασιάζεται από 01.01.2020 η μείωση φόρου για δωρεές που πραγματοποιούνται προς φορείς με κοινωνικούς σκοπούς και πλέον ανέρχεται στο είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού των δωρεών,

εφόσον αυτές υπερβαίνουν το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.

“ Η νέα ρύθμιση του άρθρου 19 κρίνεται αναγκαία προκειμένου για τα νομικά πρόσωπα της περιπτ. γ' του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε οι δωρεές σε χρήμα και είδος που πραγματοποιούν καιτοι δεν αφορούν στην επιχειρηματική δραστηριότητά τους (έσοδα από κεφάλαιο και υπεραξία από τη μεταβίβαση κεφαλαίου, έσοδα από τυχόν επιχειρηματική δραστηριότητα), αυτές να εκπίπτουν από τα έσοδα τους.”

Απαλλαγή των ΑμεΑ από την εισφορά αλληλεγγύης (Άρθρο 43 Α ΚΦΕ)

- Βελτιώνεται η διάταξη σχετικά με την απαλλαγή από την εισφορά αλληλεγγύης των εισοδημάτων των προσώπων που παρουσιάζουν αναπηρίες, ώστε πλέον να καταλαμβάνονται πρόσωπα που παρουσιάζουν κάθε μορφής αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, πέραν των, έως πρότινος αναφερόμενων, ολικώς τυφλών και ατόμων με βαριές κινητικές αναπηρίες.

“ Η τροποποιούμενη διάταξη εισάγεται για λόγους ισότητας, χωρίς να γίνονται διακρίσεις μεταξύ αναπήρων πολιτών με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω. ”

Αυτοτελής φορολόγηση αθλητών (Άρθρο 15 ΚΦΕ)

- Από 01.01.2020, προβλέπεται αυτοτελής φορολόγηση των ποσών που καταβάλλονται από αθλητικές ανώνυμες εταιρείες σε αθλητές για την υπογραφή συμβολαίου μετεγγραφής ή την ανανέωση ή τη λύση συμβολαίου συνεργασίας, εφόσον τα ποσά αυτά υπερβαίνουν τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ. Η φορολόγηση θα γίνεται με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%) και με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Παροχή κινήτρου για την αναβάθμιση κτιρίων (Άρθρο 39 Β ΚΦΕ)

- Θεσπίζεται κίνητρο για την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων, τα οποία δεν έχουν ήδη ενταχθεί ή δεν θα ενταχθούν σε πρόγραμμα αναβάθμισης κτιρίων. Με το κίνητρο αυτό προβλέπεται δυνατότητα μείωσης του φόρου εισοδήματος κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) του ύψους των δαπανών για τη λήψη σχετικών υπηρεσιών που θα πραγματοποιηθούν από 01.01.2020 μέχρι και 31.12.2022, ισόποσα καταναμεμένο σε περίοδο τεσσάρων (4) ετών και με ανώτατο όριο δαπάνης τις δεκαέξι χιλιάδες (16.000) ευρώ.
- Για τη χορήγηση της ανωτέρω μείωσης απαραίτητη προϋπόθεση είναι η λήψη των αναφερόμενων υπηρεσιών να αποδεικνύεται με νόμιμα παραστατικά και η εξόφλησή τους να έχει πραγματοποιηθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.
- Σημειώνεται ότι σε περίπτωση λήψης του εν λόγω κινήτρου θα έχει εφαρμογή και η ήδη ισχύουσα δυνατότητα έκπτωσης ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου.

“ Επιδίδεται η παροχή κινήτρων σε φορολογουμένους φυσικά πρόσωπα προκειμένου να προβούν σε λήψη υπηρεσιών από επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της οικοδομικής δραστηριότητας σχετικά με την αναβάθμιση, αισθητική, λειτουργική και ενεργειακή των κατοικιών, καταστημάτων κ.λπ, ενισχύοντας ταυτόχρονα τους κλάδους που ασχολούνται με τις ίδιες ή/και συναφείς δραστηριότητες.”

3. Θέσπιση Υποχρεώσεων Παροχής Πληροφοριών προς την Φορολογική Διοίκηση

- Από κάθε διαχειριστή ψηφιακής πλατφόρμας η οποία δραστηριοποιείται στην οικονομία του διαμοιρασμού εντός συγκεκριμένης προθεσμίας και με πρόβλεψη κυρώσεων μη συμμόρφωσης τόσο για την πλατφόρμα όσο και για τα εμπλεκόμενα τρίτα μέρη (Παρόχους Υπηρεσιών Δικτύου και χρήστες της πλατφόρμας)
- Από τις επιχειρήσεις για ηλεκτρονική διαβίβαση στην ΑΑΔΕ των δεδομένων των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων-στοιχείων, των τηρούμενων λογιστικών αρχείων-βιβλίων, των φορολογικών μνημών και των αρχείων που δημιουργούν οι φορολογικοί ηλεκτρονικοί μηχανισμοί.
- Προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ για των καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της διάταξης.
- Με την ηλεκτρονική διαβίβαση πληροφοριών στην ΑΑΔΕ θεσπίζεται το πλαίσιο για την εφαρμογή των Ηλεκτρονικών Βιβλίων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «My Data» που βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης.

“Με την ρύθμιση αυτή διασφαλίζεται ότι το σύνολο των οντοτήτων που εφαρμόζει τις ρυθμίσεις του ν. 4308/2014 θα διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Α.Α.Δ.Ε. τη μέγιστη δυνατή πληροφόρηση (δεδομένα εκδιδόμενων λογιστικών στοιχείων, τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, φορολογικών μνημών και αρχείων που δημιουργούν οι φορολογικοί ηλεκτρονικοί μηχανισμοί), αναφορικά με το λογιστικό σύστημα της εκάστοτε οντότητας. Συνεπώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της μη ανταπόκρισης των διαχειριστών ψηφιακών πλατφορμών και λοιπών υπόχρεων σε αιτήματα της φορολογικής διοίκησης για παροχή πληροφοριών και ταυτόχρονα θεσπίζονται τα πρόστιμα και οι λοιπές κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στα αιτήματα παροχής πληροφοριών.”

II. Ρυθμίσεις στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ)

Παραγραφές Δικαιωμάτων του Δημοσίου για επιβολές φόρων (άρθρο 36 ΚΦΔ)

- Διατηρείται η 5ετής παραγραφή (από τη λήξη του έτους εντός του οποίου υποβάλλεται η δήλωση) ως βασικός κανόνας και η επέκτασή της κατά 1 έτος όταν υποβάλλεται αρχική ή τροποποιητική δήλωση το τελευταίο (πέμπτο) έτος της παραγραφής.
- Παρατείνεται η 5ετής παραγραφή:
 - Κατά 1 έτος και όταν εντός του πέμπτου (5) έτους περιέχονται νέα στοιχεία σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης και
 - Για όσο διάστημα διαρκεί η προθεσμία υποβολής αιτήματος και η διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού (ΔΑΔ) για το ζήτημα στο οποίο αφορά καθώς επίσης και για 1 έτος μετά την έκδοση απόφασης επί της ΔΑΔ.

“Με την νέα ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 36 παρ. 2 του ΚΦΔ, καλύπτεται η περίπτωση περιέλευσης νέων στοιχείων σε γνώση της φορολογικής διοίκησης κατά το πέμπτο έτος, δηλαδή κατά το τελευταίο έτος της βασικής πενταετούς περιόδου παραγραφής. Όταν συμβαίνει αυτό θα πρέπει να δίδεται επαρκής χρόνος στην Φορολογική Διοίκηση για την επαλήθευση των νέων στοιχείων ή των πληροφοριών και την αναζήτηση των διαφυγόντων φόρων, την επιβολή των προσαυξήσεων και των κυρώσεων. Με την παράταση της βασικής πενταετούς περιόδου παραγραφής κατά ένα έτος παρέχεται η ανωτέρω ευχέρεια στη φορολογική διοίκηση.”

- Εισάγεται 10ετής παραγραφή με ισχύ από 01.01.2018 για περιπτώσεις μη υποβολής δήλωσης ή περιέλευσης νέων στοιχείων σε γνώση της Φορολογικής Διοίκησης μετά την παρέλευση της πενταετίας
- Μειώνεται η 20ετής παραγραφή σε 10ετή για υποθέσεις φοροδιαφυγής ετών 2012-2017
- Καταργείται η 20ετής παραγραφή για υποθέσεις φοροδιαφυγής από το έτος 2018 και μετά.

“Οι νέες ρυθμίσεις επιχειρούν να εξορθολογήσουν τα ζητήματα της παραγραφής των φορολογικών υποθέσεων, σε συμμόρφωση με τη νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, ενώ μειώνουν σημαντικά και σε συγκεκριμένες μόνο περιπτώσεις την παράταση της παραγραφής στη δεκαετία.”

Παράταση της παραγραφής σε περίπτωση εκκίνησης ΔΑΔ (άρθρο 36 ΚΦΔ)

- Εισάγεται νέα περίπτωση παράτασης της πενταετούς περιόδου της παραγραφής σε περίπτωση εκκίνησης Διαδικασίας Αμοιβαίου Διακανονισμού (ΔΑΔ) κατ' εφαρμογή των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και της Σύμβασης Διαιτησίας. Δηλαδή, παρατείνεται η περίοδος παραγραφής για όσο διάστημα διαρκεί η προθεσμία υποβολής αιτήματος και μόνο για την υποβολή και αποδοχή του σχετικού αιτήματος, καθώς επίσης και, εφόσον υποβληθεί τέτοιο αίτημα, για όσο χρόνο διαρκεί η ΔΑΔ, και μόνο για το ζήτημα το οποίο αφορά ή σχετίζεται με αυτή.
- Ταυτόχρονα, σε περίπτωση έκδοσης απόφασης Αμοιβαίου Διακανονισμού, παρατείνεται για ένα (1) έτος μετά την έκδοση της απόφασης η περίοδος παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου με έρεισμα την απόφαση αυτή και με σκοπό τη συμμόρφωση με αυτήν.
- Σημειώνεται ότι η διάταξη αυτή καταλαμβάνει τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής αιτήματος ΔΑΔ, καθώς και τα αιτήματα ΔΑΔ που είτε εκκρεμούν ενώπιον της αρμόδιας αρχής κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου είτε αυτά για τα οποία έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμα η σχετική απόφαση.

“Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση η παράταση της περίπτωσης αυτής δεν έχει ως σκοπό να παρατείνει έμμεσα τη δυνατότητα του Δημοσίου να προβεί σε έκδοση πράξης σε οποιαδήποτε περίπτωση, αλλά μόνο να επιτρέψει στη Διοίκηση να εκκινήσει ΔΑΔ εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας χωρίς να περιορίζεται από την εσωτερική νομοθεσία περί παραγραφής, όπως και να προβαίνει σε έκδοση των σχετικών πράξεων προς εφαρμογή του αποτελέσματος της ΔΑΔ, ανεξαρτήτως των προθεσμιών παραγραφής του εσωτερικού δικαίου.”

Ευθύνη Διοικούντων (Άρθρο 50 ΚΦΔ)

- Τροποποιείται το άρθρο 50 του Κ.Φ.Δ. (ευθύνη διοικούντων) και τίθενται προϋποθέσεις για την αλληλέγγυα ευθύνη (Οι νέες διατάξεις έχουν λάβει υπόψη τις πρόσφατες αποφάσεις του Σ.Τ.Ε.). **Πιο συγκεκριμένα:**
 - Περιορίζεται η ευθύνη του μέλους της διοίκησης στις φορολογικές οφειλές που ανάγονται στον χρόνο θητείας του.
 - Εισάγεται το δικαίωμα του μέλους της διοίκησης να αποδείξει ότι δεν είχε υπαιτιότητα για την παράλειψη καταβολής ή απόδοσης του φόρου (θεσπίζεται η υποκειμενική ευθύνη).
 - Εισάγεται η αλληλέγγυα ευθύνη των προσώπων που ασκούν εν τοις πράγμασι καθήκοντα διοίκησης στο νομικό πρόσωπο.
 - Οι εκκαθαριστές νομικών προσώπων ορίζονται πλέον υπεύθυνοι μόνο για οφειλές που γεννήθηκαν κατά τον χρόνο της εκκαθάρισης σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Νόμου.
 - Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω καταλαμβάνουν και εκκρεμείς υποθέσεις, για τις οποίες μέλη της διοίκησης τα οποία βαρύνονται ως αλληλεγγύως υπεύθυνα χωρίς να πληρούν τις προϋποθέσεις των νέων διατάξεων δύναται να απαλλαγούν κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στην αρμόδια αρχή εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του Νόμου.

“Τροποποιείται το άρθρο 50 του ΚΦΔ και αποκαθίσταται μια εύλογη ισορροπία ανάμεσα στην ευθύνη του πρωτοφειλέτη νομικού προσώπου/νομικής οντότητας και στην αλληλέγγυα ευθύνη των ασκούντων πραγματική διοίκηση για την εξόφληση των υποχρεώσεων του πρώτου προς το Δημόσιο (ειδικότερα του φόρου εισοδήματος του παρακρατούμενου φόρου, κάθε επιρριπτόμενου

φόρου, του ΦΠΑ και του ΕΝΦΙΑ). Η ευθύνη περιορίζεται στα πρόσωπα που πράγματι άσκησαν διοίκηση και ως εκ τούτου είχαν την δυνατότητα να ενεργούν στο όνομα και για λογαριασμό του νομικού προσώπου/οντότητας δηλαδή ήταν εξουσιοδοτημένα να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που βάραιναν το τελευταίο. Το βάρος απόδειξης για την μη ύπαρξη υπαιτιότητας φέρουν τα ανωτέρω πρόσωπα. ”

III. Ρυθμίσεις στον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)

Αναστολή του Φ.Π.Α. στη μεταβίβαση ακινήτων (Άρθρα 6, 30, 33, 36 και 38 ΦΠΑ)

- Προβλέπεται αναστολή εφαρμογής του Φ.Π.Α. μέχρι τις 31.12.2022 και επιβολή φόρου μεταβίβασης ακινήτων στο σύνολο των αδιαθέτων ακινήτων των υποκειμένων στον φόρο με άδεια από 01.01.2006 και εφεξής, με αίτηση που υποβάλλεται από αυτούς εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου για τις ήδη εκδοθείσες άδειες, ενώ για άδειες που εκδίδονται από την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών και έπειτα εφαρμόζεται εξάμηνη προθεσμία από την έκδοση της άδειας.
- Για τα ακίνητα της άνω περίπτωσης, το δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών, θα ανασταλεί καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναστολής του Φ.Π.Α., ενώ ο εκπεσθείς, πριν την έναρξη της αναστολής φόρος, θα διακανονίζεται κατά το χρόνο της παράδοσης του κάθε ακινήτου και θα καταβάλλεται με έκτακτη δήλωση πριν την υποβολή της δήλωσης φόρου μεταβίβασης, γονικής παραροχής ή δωρεάς. Μάλιστα το ποσό του Φ.Π.Α. που διακανονίζεται ορίζεται ότι θα εκπίπτει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 ΚΦΕ κατά το φορολογικό έτος του διακανονισμού.
- Όσον αφορά τις περιπτώσεις αντιπαραροχής, ρυθμίζεται επίσης ότι η εργολαβία του υποκειμένου στο φόρο κατασκευαστή οικοδομών προς πώληση προς τον οικοπεδούχο, δεν θα υπάγεται στον φόρο όταν ο υποκείμενος κατασκευαστής έχει υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής του φόρου.
- Τέλος, προβλέπεται ότι ο υποκείμενος στον φόρο που παραδίδει ακίνητα, ακόμη και αν βρίσκεται σε καθεστώς αναστολής του φόρου, υποχρεούται να τηρεί ειδικό βιβλίο κοστολογίου οικοδομών στο οποίο ή σε ιδιαίτερη μερίδα του οποίου παρακολουθεί αναλυτικά το κόστος κάθε οικοδομής υπαγόμενης στο καθεστώς αναστολής.

“Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου με την νέα διάταξη του άρθρου 39 περί αναστολής ΦΠΑ στη μεταβίβαση νεόδμητων ακινήτων, σε συνδυασμό και με λοιπά μέτρα όπως μείωση ΕΝΦΙΑ, αναστολή φόρου υπεραξίας κ.λπ. επιχειρείται να δοθεί κίνητρο για την ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων και των συναφών κλάδων, λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, η αγορά αυτή επλήγη ουσιαστικά με αποτέλεσμα να υπάρχουν αδιάθετα ακίνητα προς πώληση. ”

Μείωση συγκεκριμένων συντελεστών ΦΠΑ (Παράρτημα III Φ.Π.Α.) (Από 24% σε 13%)

- Προβλέπεται από την 01.01.2020 η μετάβαση στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. για τα εξής είδη:
 - παρασκευάσματα για τη διατροφή των βρεφών και παιδιών, συσκευασμένων για τη λιανική πώληση
 - κράνη δικυκλιστών
 - είδη για τη βρεφική ασφάλεια και προστασία (απορροφητικές πάνες για βρέφη και καθίσματα αυτοκινήτου παιδικά).

“Οι ρυθμίσεις αυτές αποσκοπούν στην ασφάλεια των χρηστών δίκυκλων(θεωρείται απαραίτητη η υπαγωγή των καλυμμάτων κεφαλής ασφαλείας (κρανών) δικυκλιστών στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α.) αλλά και στην αντιμετώπιση των αναγκών της ελληνικής οικογένειας. ”

IV. Λοιπές ρυθμίσεις του Ν.4646/2019

Τροποποιήσεις για τον Ειδικό Φόρο επί των Ακινήτων (ΕΦΑ)

- Προστίθενται νέοι τύποι εταιρειών που απαλλάσσονται από τον ΕΦΑ όπως αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (Λ.Κ.Ε.Σ.), ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια και οι διαχειριστές αυτών, διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (Δ.Ο.Ε.Ε.), οργανισμοί εναλλακτικών επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.) τους οποίους διαχειρίζονται Δ.Ο.Ε.Ε., εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων (EUVECA) και οι διαχειριστές αυτών, και ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (EUSEF) και οι διαχειριστές αυτών.
- Διευρύνεται το πεδίο απαλλαγών του Ε.Φ.Α. και εναρμονίζονται οι ισχύουσες διατάξεις με τους Κανονισμούς και Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας που αφορούν επενδυτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην αγορά των ακινήτων.

Τροποποιήσεις για τον τρόπο φορολόγησης των εταιρειών που επενδύουν σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΑΠ)

- Ο πραγματικός συντελεστής φορολογίας μειώνεται για ειδικές κατηγορίες εταιρειών καθώς καταργείται ο προηγούμενος τρόπος φορολόγησης αυτών και επανέρχεται στην προ του 01.06.2016 φορολογική κατάσταση ως ακολούθως:
 - Ανωνύμων Εταιρειών Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ) του ν.2778/1999,
 - Αμοιβαίων κεφαλαίων του ν.2778/1999,
 - Εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου του ν.3371/2005,
 - Οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) του ν.4099/2012.

“Με γνώμονα την αιτιολογική έκθεση οι διατάξεις αυτές κρίνονται αναγκαίες για λόγους προσέλκυσης ξένων επενδύσεων και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.”

Κατάργηση εισφοράς ν.128/1975 σε factoring και leasing

- Καταργείται η διάταξη με την οποία είχε επεκταθεί νομοθετικά η εισφορά 0,6 % του άρθρου 1 του Ν.128/1975 στις πιστώσεις από χρηματοδοτικά ιδρύματα όπως εταιρείες factoring και leasing.

Φόρος δωρεάς

- Προβλέπεται ρητά ότι για την επιβολή του φόρου δωρεών, δεν θα θεωρείται δωρεά η κτήση περιουσίας που συνιστά εισόδημα κατά τις διατάξεις του ΚΦΕ.

Μεταβίβαση ακινήτων

- Αναστέλλεται ο φόρος υπεραξίας στη μεταβίβαση ακινήτων μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Ρύθμιση Οφειλών και Δόσεων

- Διπλασιάζεται ο μέγιστος αριθμός των δόσεων της πάγιας ρύθμισης από δώδεκα (12) σε είκοσι τέσσερις (24), ενώ προβλέπεται πλέον η δυνατότητα καταβολής των βεβαιωμένων φορολογικών οφειλών από φόρο κληρονομιών, φορολογικό και τελωνειακό έλεγχο, καθώς και από μη φορολογικές και τελωνειακές οφειλές, σε έως και σαράντα οκτώ (48) δόσεις.
- Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα επανένταξης των ίδιων οφειλών από τον ίδιο οφειλέτη σε ρύθμιση για δεύτερη και τελευταία φορά σε περίπτωση που χαθεί η προθεσμία της πρώτης ρύθμισης. Τέλος, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα, όπως για παράδειγμα ο νέος τρόπος υπολογισμού της επιβάρυνσης της υπαχθείσας στη ρύθμιση βασικής οφειλής και τα ευεργέτημα τα που χορηγούνται στους συνεπείς οφειλέτες.
- Αύξηση του αριθμού των δόσεων των υφιστάμενων ρυθμίσεων (πάγια ρύθμιση) από 24 δόσεις σε 48 δόσεις.

“Επιδιώκεται η αύξηση του μέγιστου αριθμού των δόσεων, η δυνατότητα επανένταξης των ίδιων οφειλών από τον ίδιο οφειλέτη σε ρύθμιση για δεύτερη και τελευταία φορά και η επιβράβευση των συνεπών οφειλετών.”

Ρυθμίσεις φορολογίας πλοίων

1. Ρυθμίσεις για τη ναύλωση γυμνού πλοίου

- Εισάγονται ρυθμίσεις, με ισχύ από 01.01.2020, σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των συμβάσεων ναύλωσης γυμνού πλοίου (bareboat chartering), όπως επίσης και των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (ship leasing) αυτών.
- Με την νεότερη ρύθμιση ορίζεται πλέον ρητά η εφαρμογή του καθεστώτος του φόρου χωρητικότητας (tonnage tax) πέρα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες και τους μετόχους και εταίρους αυτών και στις ναυλώτριες εταιρείες γυμνών πλοίων, τις μισθώτριες εταιρείες πλοίων υπό χρηματοδοτική μίσθωση, καθώς και στους τελικούς μετόχους και εταίρους τους μέχρι φυσικών προσώπων.

2. Επιβολή τέλους ρυμουλκών και αλιευτικών πλοίων

- Από την 01.01.2020 και μετά, επιβάλλεται, υπό προϋποθέσεις, στην εκμετάλλευση ρυμουλκών και αλιευτικών πλοίων ετήσιο τέλος ανάλογα με τη συνολική ισχύ των ρυμουλκών ή το ολικό μήκος των αλιευτικών πλοίων, το οποίο θα κυμαίνεται από έξι (6) έως δεκαπέντε (15) χιλιάδες ευρώ για την πρώτη περίπτωση και από εκατό (100) έως πέντε χιλιάδες επτακόσια εξήντα επτά (5.767) ευρώ στη δεύτερη.

“Σκοπείται η φορολογική ευθυγράμμιση στις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της προστασίας του ναυπλιακού τομέα και της δημιουργίας δίκαιης φορολογικής μεταχείρισης σε όλους τους κλάδους αυτής.”

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ασπασία Μαλιάγκα

Director, Tax Services

E-mail: aspasia.maliagka@mazars.gr

Tel: +30 2106993749

Σχετικά με την Mazars

Η Mazars παρέχει υψηλού επιπέδου ελεγκτικές, συμβουλευτικές και φορολογικές υπηρεσίες. Δραστηριοποιείται σε 89 χώρες, απασχολώντας περισσότερους από 40.000 επαγγελματίες - 24.000 στο partnership της Mazars και 16.000 μέσω του Mazars North America Alliance. Η Mazars έχει φυσική παρουσία στην Ελλάδα με γραφεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, απασχολώντας έμπειρα στελέχη που καλύπτουν όλες τις ανάγκες των σύγχρονων επιχειρήσεων.

<http://www.mazars.gr>

<http://www.linkedin.com/company/mazars> | <https://facebook.com/mazarsgreece> | <https://twitter.com/mazarsgreece>